

bindelse med det øvrige arbejde for demokrati- og menneskerettighedsområdet.

Jeg er sikker på, at denne indsats nyder bred opbakning i Folketinget og i den danske befolkning. Indsatsen sker i et godt samarbejde med de frivillige organisationer, danske såvel som internationale og lokale.

Gennem danske ngo'er har vi ydet støtte til en lang række projekter, der på forskellig vis bidrager til at fremme menneskerettighederne. Vi har givet en betydelig bistand til etniske minoriteter og oprindelige folk i form af en støtte til at fremme deres rettigheder og udvikling af deres kulturelle identitet, derunder retten til frit at dyrke deres religion.

Gennem danske ngo'er har vi bidraget til at fremme fredelig sameksistens mellem folkeslag med forskellige religiøse tilhørsforhold, der lever i de samme områder, og Udenrigsministeriet har også inddraget de danske ngo'er i det multilaterale samarbejde både i forberedelsen og ved selve afholdelsen af internationale møder.

Også gennem internationale ngo'er yder Udenrigsministeriet støtte til at forbedre menneskerettighederne, herunder som sagt de oprindelige folks og mindretals rettigheder.

Lokale ngo'er har mulighed for at opnå støtte via ambassadernes særlige bevillingskompetence inden for menneskerettigheder og demokratiseringer, herunder også til projekter, der styrker religionsfrihed.

I det multilaterale samarbejde er Danmark en stærk fortaler for at fremme demokrati og menneskerettigheder, ikke mindst religionsfrihed. På det globale plan finder udviklingen af menneskerettighedsværnet fortrinsvis sted i FN-systemet. Her finder vi de bestemmelser, hvor menneskerettighedsområdet, som verdens lande bekender sig til, Verdenserklæringen om Menneskerettigheder fra 1948, og de internationale konventioner. Det gælder ikke mindst konventionen om borgerlige og politiske rettigheder fra 1966, hvis bestemmelser om religionsfrihed er nærmere omtalt i den skriftlige redegørelse.

Jeg skal også særlig fremhæve FN-erklæringen fra 1981 om afskaffelse af alle former for religiøs intolerance og diskrimination på grund af religion og tro.

Men normdannelsen med hensyn til religionsfrihed er ikke afsluttet, og Danmark har stadig mulighed for at påvirke udviklingen i en bedre retning.

I den forbindelse skal vi i al beskedenhed ikke glemme, at det høje niveau for Danmarks udvik-

lingsbistand og vores betydelige frivillige bidrag til FN's organisationer, gør, at man lytter til Danmarks stemme, når der tales udviklingspolitik, og når der tales menneskerettigheder.

Både på FN's generalforsamling og i FN's Menneskerettighedskommission støttede Danmark sidste år igen Irland i fremlæggelsen af en resolution om afskaffelse af alle former for religiøs intolerance. Resolutionen vedtages traditionelt uden afstemning og med et samlet EU-medforslagsstillerskab bag sig. Det er imidlertid ikke nogen let sag at få alle verdens lande til at acceptere en samlet og substansfuld tekst om religionsfrihed, og resolutionen kunne under generalforsamlingen i FN i efteråret kun med nød og næppe opnå konsensus.

Fra dansk side bakker vi naturligvis også op om FN's specialrapportør vedrørende religiøs intolerance og om andre menneskerettighedsmekanismer, herunder de overvågningsmekanismer, der er nedsat i forhold til menneskerettighedskonventionerne, ligesom vi gør indsigelser, når lande uretmæssigt tager forbehold over for menneskerettighedskonventioner og eksempelvis hævder, at islamisk ret har forrang frem for menneskerettigheder.

Som følge af at menneskerettighederne, herunder religionsfrihed, indgår som en væsentlig del af EU's udenrigs- og sikkerhedspolitiske samarbejde, er der et godt og tæt EU-samarbejde omkring de årlige samlinger i Menneskerettighedskommissionen i FN og i generalforsamlingen.

Sammen står EU-landene stærkere, når vi afgiver indlæg i debatterne vedrørende menneskerettighedssituationen overalt i verden og fremlægger resolutioner, hvoriblandt bl.a. krænkelse i religionsfrihed i de enkelte stater tages op.

Fra sidste år kan jeg nævne forårets EU-indlæg om Kina i Menneskerettighedskommissionen, hvor EU-landene særlig kritiserede de kinesiske myndigheders meget hårde domme over medlemmer af Falun Gong-bevægelsen, samt efterårets resolutioner i generalforsamlingen vedrørende Afghanistan, Irak, Iran og Sudan.

EU-samarbejdet om menneskerettigheder i tredjelande foregår på mange fronter, som det også er beskrevet i redegørelsen.

Lad mig blot fremhæve tre ting:

For det første: EU's politiske Københavnskriterium fra 1993, som indebærer, at kandidatlandene skal have opnået institutionel stabilitet,